

ناوہندی رۆشنبیری بەدلیسی

رپورتی سالانە

۲۰۰۲

پوختە:

(ناوہندی) جگە لە تەواکردنی ئەو چالاکیانە کە لە کۆتایی سالی (۲۰۰۱) دا دەستیپێکردبوو، بۆ سالی نوێ توانی کۆمەڵێ چالاکی ئەنجام بدات کە ئەتوانین بڵێین چالاکی نەوعی بوون و پێشتر لەو جۆرە چالاکیانە ئەنجام نەدرابوون، وەك کردنەوێ (خولی مافەکانی مەرۆق بۆ وتاریژانی ئایینی لە سلیمانی، گەرمیان، شارەزور)، (خولی مافەکانی منداڵ بۆ مامۆستایانی قوناعی سەرەتایی)، پێشکەشکردنی دوو شانۆگەری (ژن لەنیو تاویرەکاندا) و (گەرانەوێ بۆ خوێندنگە)، دروستکردنی توپری پەيوەندی ریکخراوەکان، دەرکردنی بلاوکرەوێ (نامە) بۆ ناساندنی کارو چالاکی و پرۆژە ریکخراوەکان. کە هەریەک لەم چالاکیانە رۆلی کاریگەری بینووە لە هۆشیارکردنەوێ و چەسپاندنی مافەکانی مەرۆقدا، هەنگاویکی ئیجابی بوو بۆ دەستەبەرکردنی کۆمەڵگایەکی مەدەنی.

چالاکیەکان

یەكەم: خولی مافەکانی مەرۆق بۆ وتاریژانی ئایینی لە سلیمانی:

بەرپێوەبەری چالاکی: بەختیار حاجی عەبدوڵلا.

ریکخەر: ئارام کەمال.

وانەبێژان:

- مەجید ئیبراهیم رەزا.
- مەلا حەمە ئەمین چەمچە مانی.
- د. صەباح بەرزنجی.
- مافناس بەکر حەمە صدیق.
- شیخ ماجید حەفید.
- شیخ عەلەئەدین نوری.
- شیخ کەمال نوری.

دەستیپێکردن: (۲۰۰۲/۱/۸).

تەواو بوون: (۲۰۰۲/۱/۳۱).

ژمارە ی بابەتەکان: ۲۴.

ژماره‌ی به‌شداران: ۴۳ و تارييژ.

ناوچه‌ی چالاکی: سلیمانی، به‌کره‌جو، سه‌رچنار، ئەللائی، تەینال و عەربەت، پیرەمەگرون،

تاسلوجە، راپەرین.

پوختە‌ی چالاکی:

چالاکییە‌کە تايبەت بوو بە روونکردنە‌وە و شیکردنە‌وە‌ی مافەکانی مرۆڤ بە گۆیرە‌ی شەریعەتی ئیسلام و چارنامە‌ی جیهانی مافەکانی مرۆڤ، تویژنی هەلبژێردراو بریتیبوون لە و تارييژانی ئایینی، ئەمەش بە‌هۆی کاریگەری پلە‌ی کۆمە‌لایەتیان لە‌نیو خە‌ڵکدا، تا لە لایە‌ک لە وتارە‌کانیاندا مافەکانی مرۆڤ بۆ خە‌ڵک روونبکە‌نە‌وە، لە لایە‌کی کە خۆشیان زانیاری نوێیان لە‌لا گە‌ڵە‌ بێت.

دووهم: (شانۆگە‌ریی ژن لە‌نیو تاویرە‌کاندا)

بەرپۆ‌هە‌ری چالاکی: بورهان قەرە‌داغی.

ئە‌کتەرە‌کان:

- هە‌وار شە‌ریف.
- سارا ئە‌حمە‌د حە‌مە.
- کامە‌ران سو‌بحان.
- نە‌بە‌ز ئە‌حمە‌د.
- لوقمان محە‌مە‌د عە‌لی.

یە‌گە‌م نمایش: (۲۴/۴/۲۰۰۲).

دوا‌نمایش: (۲۷/۵/۲۰۰۲).

ژمارە‌ی نمایش: (۲۲).

شوێنی نمایش: سلیمانی، هە‌ولێر، دە‌ریبە‌ندیخان، رانیە، چە‌مچە‌مال، کۆیە، چوارتا،

قەرە‌داغ، بازیان، بە‌کره‌جو.

ژمارە‌ی بینه‌ر: (۲۷۸۰).

پوختە‌ی شانۆگە‌رییە‌کە:

بیرۆکە‌ی شانۆگە‌رییە‌کە لە چوارچۆ‌ی مافەکانی ژنان و رە‌تکردنە‌وە‌ی جیا‌وازی رە‌گە‌زی لە نیوان پیاوان و ژناندا دە‌خولیتە‌وە، هە‌روه‌ها بانگە‌شە‌ی هاوسەرە‌کان دە‌کات بۆ چارە‌سە‌ری کێشە‌کانیان پە‌نا بۆ گە‌فتوگۆ بێن.

لە میانە‌ی شانۆگە‌رییە‌کە‌دا بە‌ندە‌کانی رێکە‌وتننامە‌ی (جیا‌کاریی دژی ژن) بۆ بینه‌ران

باسکرا.

كارىگەرىيى چالاكىي:

- شانۇگەرىيەكە بە رادەيەك رەوشى ژنانى ستەملىكراوى دەخستە روو كە زۇرچار ئەو ژنانە خۇيان پى رانەدەگىراو دەگريان.
- لە ميانەي شانۇگەرىيەكەدا گەفتوگۆي كراو لەسەر كىشەكانى ژنان ھەبوو، ژمارەيەكى بەرچاۋ لە بىنەرانى ژن و پىياۋ بەشدارىيان تىدا دەكرد.
- شانۇگەرىيەكە لە ناۋچەيەكى زۇر نەمايشكرا، ئەمەش ھۆيەك بوو بۇ فراوانى كارىگەرىيى لە ناۋچە جىاۋازەكاندا.

سىيەم: پىشانگاى ژنانى قوربانى توندوتىژى.

سەرپەرشتىيار: بورھان قەرەداغى .

رۇژى كىردنەۋە: (۲۰۰۲/۴/۲۴).

رۇژى كۆتايى: (۲۰۰۲/۵/۲۷).

پوختە: ئەم پىشانگاىە تايبەت بوو بەۋىنەي فۆتوگرافى ئەو ژنانەي كە دووچارى توندوتىژى بوونەتەۋە، ياخود خۇيان سوتاندوۋە، ئەمەش بە مەبەستى ھۇشياركىردنەۋەي ھاۋولاتىيان لە مەترسىيەكانى توندوتىژى و دروستكىردنى كارىگەرى لەسەر ژنان، تاخۇكوشتن و خۇسوتاندن بەرپىگا چارەيەك بۇ كىشەكانىيان و بەرەنگار بوونەۋەي توندوتىژى دانەنن.

چوارەم: خولى مافەكانى سرۆڧ بۇ وتارىيىژانى نايىنى لە گەرەميان (كەلار):

بەرپۇبەرى چالاكى: بەختىيار حاجى عبداللە.

ۋانە بىيژان:

- مجيد ابراهيم رەزا .
- د. صباح بەرزنجى .
- مەلاحمەامين چەمچەمالى .
- شىخ علاء الدين نورى .
- مەلاكەرىم فەرەج .
- شىخ ماجد حەفید .
- مافناس بكر حمەصديق .
- مەلاحمەامين عبدالقادر .
- بەختىيار حاجى عبداللە .

دەسپىيىگەردن : (۲۰۰۲/۵/۱۳) .

تەواۋ بوون : (۲۰۰۲/۵/۲۳) .

ژمارەى بابەتەكان : (۲۳) بابەت .

ژمارەى بەشداران : (۳۷) وتارىيىژ .

ناۋچەى بەشداران : (كەلار، باۋەنور، رىزگارى، پىيان، قورەتو، كفرى) .

كارىگەرى دوو خولەكە :

- ۋەك بەشىك لە خولەكە بەشداربوۋان چەند وتارىيىكان تايبەتكرىد بە مافى مروۋ، ئەمەش كارىگەرىيەكى باشى لەسەر خەلك دروستكرىد .
- جەختكرىدئەۋە لەسەر دياردەى خۇسوتاندن لەلاى ژنان ۋەھۆكارە پالئەرهكان پۇلى خۇى ھەبوو لە ھۆشياركرىدئەۋەى ژنان ۋەكەسوكارىيان سەبارەت بەم دياردەيە .
- خستەنگەرى زانايانى ئاينى لە بوارى مافى مروۋدا كارىكى داھىنەرئەبوو، دواتر چەندىن رىكخراۋ بۇ ئەم مەبەستە داۋاى ھاوكارىيان لە ناۋەندكرىد .

پىنچەم : نوسىن ۋ چاپكرىدى پەرتوكى (خویندئەۋەيەك بۇ مافى مروۋ لە شەرىعەتى

نىسلاۋ ۋ دەقەمروۋيەكاندا) :

پوختە : پەرتوكەكە برىتتىيە لەۋ بابەتە سەرەككىيانەى كە لەخولى زانايانى ئاينى لەلايەن مافناس (بكرحمەصديق) ۋە پىشكەشكران، تا زانايانى ئاينى ۋەك سەرچاۋەيەك سودى لىۋەربگرىت ئەم پەرتوكە (۱۰۰۰) دانەى لى چاپكراۋ بەسەر دەزگا رەسمى ۋ رىكخراۋەكان ۋ زانايانى ئاينىدا دابەشكرا .

شەشەم : : دامەزراندنى تۆپى پەيوەندى رىكخراۋەكان لە سلىمانى :

بەرىۋەبەر : ھەقال ئەبوۋبەكر .

كۆبوۋنەۋەى دامەزراندن : (۲۰۰۲/۹/۱۵)

بەشداران :

- ناۋەندى رۇشنىبرىي بەدلىسى .
- ۋەزارەتى مافى مروۋ .
- رىكخراۋى لانەى منالان .
- رىكخراۋى ئاسوۋدە .
- يەكگرتوۋى خوشكان .

شۈيىنى نەمەيش: خويىندىنگە سەرەتايىيەكانى سەلېمانى.
ژمارەى بېينەر: (۵۵۰۰۰) بېينەر.

پوختەى شانۇگەرەيىيەگە:

شانۇگەرەيىيەگە تايىبەت بوو بە مافەكانى مندال و روونكردنەوہى ئاكامە خراپەكانى زەبروزەنگ لەسەر كەسىتى مندال، ئامانجىكى تىرى شانۇگەرەيىيەگە ھاندانى منالان بوو لەسەر خويىندن و ناساندنى شىۋازى ھەلسوكەوتى گونجاو لەگەل قوتابىدا بە مامۇستايان، تا نەبنە ھۆكارىك بۇ دابرانى منال لە خويىندن.

كارىگەرەيى:

- زۆرىنەى مامۇستايانى خويىندىنگەكان دووپاتى كارىگەرەيى ئەم چالاكەيىنەى ناوھنديان دەكردەوہ، كە ھۆكارىكى سەرگەوتوۋە بۇ ھاندانى مندال و رۇشنىيركردنى.
- ھەندى لە خويىندىنگاكان داواى دەقى شانۇيىيەكەيان كىرد، تا ھەندى قوتابى پىرۇقە پىيىكەن و دواتر بۇ قوتابىيانى نەمەيش بىكەن.
- لە داواى دارشتنەوہى دەقى شانۇيىيەكە بە ھۆنراوہو تۆماركردن وەك درامايەكى رادىۋىيى، ئىستىگەى دەنگى گەلى كوردستان كارەكەى بەرزىرخاندو كىردى بە بەشىك لە بەرنامەى منالانى ئىستىگەكەيان.

ھەشتەم: خولس مافەكانى سرۇق بۇ وتابىئاننى ئايىنى / شارەزوور.

سەرپەرشتىيار: بەختيار حاجى عەبدوللا.

رېكخەر: مىقداد مستەفا قادر.

وانە بېيزان:

- مەلا محەمەد ئەمىن چەمچەمالى.
- د. سەباح بەرزىنجى.
- مافناس بەكر حەمە صدىق.
- شىخ ماجىد حەفىد.
- محەمەد ئەمىن موفتى.

دەستپىيىكردن: (۲۰۰۲/۱۲/۲۴).

تەواۋىيون: (۲۰۰۲/۱/۹).

ژمارەى بابەتەكان: (۱۸).

ژماره‌ی به‌شداران: (۲۲) وتارییژ.

ناوچه‌ی به‌شداران: (سه‌ید صادق، هه‌له‌بجه‌ی شه‌هید، عه‌ربه‌ت، شانهده‌ری، وارماوا).

پوخته:

له‌ پیناوه‌ به‌گه‌رخستنی رۆلی زانایانی ئایینی بو‌ خزمه‌تکردنی مافه‌کانی مروۆ له‌ کوردستاندا، ناوه‌ند ئه‌رکی لیکدانه‌وه‌ی مافه‌کانی مروۆی له‌ شه‌ریعه‌تی ئیسلام و به‌راوردکردنی به‌ جاپنامه‌ی جیهانیی مافه‌کانی مروۆ بو‌ زانایانی ئایینی گرته‌ ئه‌ستۆ، به‌ مه‌به‌ستی رۆشنی‌بیرترکردنی زانایان له‌م بواره‌دا، تا ئه‌وانیش بینه‌ ته‌وه‌ره‌یه‌ک له‌ ناساندنی مافه‌کانی مروۆ و که‌مکردنه‌وه‌ی پیشیلکارییه‌کاندا.

نۆهه‌م: خولس مافه‌کانس منالّ بو‌ مامۆستایانی قۆناغس سه‌ره‌تایس / شه‌ره‌زوور.

سه‌ره‌په‌رشتیار: به‌ختیار حاجی عه‌بدوڵلا.

ریکخه‌ر: میقداد مسته‌فا قادر.

وانه‌بیژان:

- صادق عوسمان عارف.
- نه‌زیره عه‌بدول.
- غه‌فور محمه‌د ئه‌مین.
- که‌مال مه‌حمود صالح.
- لوقمان محمه‌د عه‌لی.

ده‌ستپیکردن: (۲۰۰۲/۱۱/۱۹).

ته‌واوبوون: (۲۰۰۲/۱۲/۱).

ژماره‌ی باب‌ه‌ته‌کان: (۱۶).

ژماره‌ی به‌شداربووان: (۳۶) مامۆستا.

- ناوچه‌ی به‌شداران: (هه‌له‌بجه‌ی تازه، وارماوا، گونده‌کانی: کانی میل، به‌رده‌که‌پ، داره‌ ره‌ش، کانی به‌ردینه، بیسه‌لمین، کانی مراوی، رازیانه).

ده‌هه‌م: خولس مافه‌کانس منالّ بو‌ مامۆستایانی قۆناغس سه‌ره‌تایس / ده‌ربه‌ندیخان.

سه‌ره‌په‌رشتیار: به‌ختیار حاجی عه‌بدوڵلا.

ریکخه‌ر: میقداد مسته‌فا قادر.

وانه بېيزان:

- صادق عوسمان عارف.
- غفور محمەد ئەمىن.
- كەمال مەحمود صالح.
- بەختيار حاجى عەبدوللا.

دەستپيكردن: (۲۰۰۲/۱۲/۲۱).

تەواو بوون: (۲۰۰۲/۱۲/۳۰)

ژمارەى بابەت: (۱۳).

ژمارەى بەشداربووان: (۲۵) مامۇستا.

ناوچەى بەشداران: (دەربەنديخان، گوندەكانى: كويرەك، قليجە، كانى سارد، كانى توو،

ژال ناو).

پوختە:

لە ئاكامى راپرسیيەكانى ناوهند لە ميانەى خولى گەپۇكى مامۇستايان، روون بوويەو كە دياردەى بوونى زەبروزەنگ لە خویندنگەى (شارۆچكەو قەزاو ناحیەو ئورۇدوگا) كان زياترەو ھۆكارى ئەمەش كەمى زانیارى مامۇستايان سەبارەت بە مافەكانى منداڵ و شىۋازى وانە وتنەوەى نوئى بوو، بۇ پركردنەوەى ئەم كەلینەش ناوهند ھەستا بە كردنەوەى ئەم خولانە بۇ مامۇستايان.

كارىگەرىي:

- بەشداربووان لە كۇتايى خولەكاندا ئامازەيان بۇ سوود وەرگرتنيان لە خولەكان دەكردو داواكار بوون كە سالانە خولى ھاوشىۋەيان بۇ بكریتەو.
- ھەندى لە مامۇستايان پيشنيارى دانانى وانەى ھەفتانەيان لە لايەن ناوهندەو بۇ مامۇستايان كرد، تا بتوانن زياتر شارەزايى لە شىۋازى وانەوتنەو بەبى بەكارھيئانى زەبروزەنگ پەيدا بكەن.

يازدەھەم: بلۆكردنەوەى بلۆكراوەى (نامە):

بلۆكراوەى (نامە)، بلۆكراوەيەكە (۲) مانگ جاريك لە لايەن (ناوهند) ھوہ بلۆدەكريتەو ھو گرنكى بە بلۆكردنەوەى چالاكىي ريكخراوەكان دەدات، جگە لەمە ھەلدەستيت بە بلۆكردنەوەى بابەتى رۇشنبيريى سەبارەت بە كارى ريكخراوەيى و ھوشيارىيى ديموكراسيى و مافى مروڤو كۆمەلگەى مەدەنى.

لە ماوہى سالى (۲۰۰۲) دا دوو ژمارەى لە مانگەكانى (تشريني يەكەم) و (كانوونى يەكەم) دا ليدەرچوۋە.